

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

17 januari 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de erkenning van het Executief van de Moslims van België
Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de financiering van DIGO bij investeringen

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de brugcursus om via een verkort studieprogramma van A2 verpleegkunde over te gaan naar A1 verpleegkunde

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandenbroeke tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een verlaging van de leeftijd waarop kinderen in het Deeltijds Kunstonderwijs kunnen gesubsidieerd worden

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de leerplannen orthopedagogische opleidingen

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de eigendomsoverdracht naar de Vlaamse Gemeenschap van de huisvesting van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Woensdag 17 januari 2001

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.22 uur.*

Interpellatie van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de erkenning van het Executief van de Moslims van België

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Huybrechts tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de erkenning van het Executief van de Moslims van België.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in het Belgisch Staatsblad van 11 juli 2000 verscheen een ministerieel besluit van de minister, waarin staat : 'In uitvoering van artikel 5 van het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, wordt het Executief van de Moslims van België voor een periode van vijf jaar erkend, met ingang van 1 januari 2000.'

Enkele van de taken van deze instantie zijn het bepalen van de manier waarop de inspectie- en begeleidingsopdrachten worden uitgevoerd, het bepalen van de beroeps- en pedagogische bekwaamheid van de leden van de inspectie en de begeleiding, het organiseren van bijscholing en het opstellen van leerplannen. Verder wordt bepaald dat voor de toegang tot de ambten van inspecteur en begeleider van de levensbeschouwelijke vakken men onder meer moet voldoen aan enkele voorwaarden. Zo moet men onderdaan zijn van een staat van de Europese Gemeenschap, tenzij de Vlaamse regering een vrijstelling toestaat. Bovendien moet men van goed gedrag en zeden zijn.

In verband met het Executief van de Moslims van België zijn er enkele problemen. Er waren 17 zitjes te bedelen. Er bleken slechts 15 kandidaten aan de voorwaarden te voldoen. De overige kandidaten werden niet geselecteerd omdat ze op de zwarte lijst van de Staatsveiligheid stonden, omdat ze geen diploma middelbaar onderwijs hadden of omdat ze geen Nederlands of Frans spraken. Het Executief van de Moslims van België bekwam van het kabinet van Justitie een uitzondering, zodat er nu een theoloog in zetelt die geen Nederlands of Frans kent.

In februari 1999 manifesteerde zich een tweede probleem. Het Executief van de Moslims van België dreigde er toen mee collectief af te treden, omwille van een te strenge screening door de Staatsveiligheid. Dit toont aan dat bepaalde leden van het Executief sterke banden hebben met het moslimfundamentalisme. Dat is niet verwonderlijk. Het Executief van de Moslims van België werd immers aangeduid door een door de moslims verkozen Moslimraad van 68 vertegenwoordigers. Op een vraag van senator Ceder antwoordde de toenmalige ministeradviseur dat 29 van deze 68 vertegenwoordigers banden hebben of hadden met radicaal islamitische verenigingen, bewegingen en partijen met een al dan niet gewelddadig karakter. Volgens de toenmalige voorzitter van het Executief van de Moslims van België ging het niet om 29, maar slechts om 25 leden. Zelfs de voorzitter geeft dus toe dat bijna de helft van de leden fundamentalist is.

Mevrouw de minister, het Executief van de Moslims van België werd in februari 1999 aangeduid. Het duurde echter tot juni 2000 alvorens u het erkende als instantie die bevoegd is voor de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. Waren er problemen met het Executief van de Moslims van België ?

Zijn alle leden van de inspectie en de begeleiding onderdaan van een lidstaat van de Europese Ge-

Huybrechts

meenschap, of heeft de Vlaamse regering bepaalde vrijstellingen verleend? Indien ja, aan welke personen van welke nationaliteit? Gaat de minister ermee akkoord dat de inspectie van levensbeschouwelijke vakken en het opstellen van de leerplannen wordt georganiseerd door een Executief waarvan een lid, tegen de wettelijke bepalingen in, geen kennis heeft van het Nederlands of het Frans? Gaat de minister ermee akkoord dat de inspectie van levensbeschouwelijke vakken en het opstellen van de leerplannen wordt georganiseerd door een Executief dat duidelijk sympathieën heeft voor het moslimfundamentalisme? Zijn er bepaalde problemen geweest waardoor de erkenning voor inspectie en voor de begeleiding van levensbeschouwelijke vakken zo lang op zich heeft laten wachten? Indien ja, welke waren dan die problemen en in welke mate zijn die nu van de baan?

De voorzitter : Minister Vandepoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, alle leden van de onderwijsinspectie, van de pedagogische begeleidingsdiensten en van levensbeschouwelijke inspectie zijn Belg. Er zijn nooit vrijstellingen verleend inzake nationaliteitsvoorwaarden.

Ten tweede is de inspectie van het onderwijs in de levensbeschouwelijke vakken onderworpen aan een aantal regels die decretaal zijn vastgelegd. De erkende instantie die namens een wettelijk erkende levensbeschouwing optreedt is voor haar interne werking niet aan bijzondere regels onderworpen, de kandidaat die namens deze vereniging wordt voorgedragen voor het ambt van inspecteur levensbeschouwelijke vakken daarentegen wel. Bovendien zijn ze administratief afhankelijk van de coördinerende inspecteur-generaal die de leiding van de onderwijsinspectie heeft.

De genese van leerplannen, zoals het aanbrengen van bronnenmateriaal of het inroepen van de hulp van deskundigen, is niet onderhevig aan de taalwetten. De leerplannen zelf moeten evenwel in het Nederlands zijn opgesteld.

Ten derde is het genoegzaam bekend dat de samenstelling van het Executief van de Moslims reeds eerder door de bevoegde overheid aan een strenge controle werd onderworpen. Er is geen reden om die controle in twijfel te trekken. Er mag bovendien op worden gewezen dat het Executief van de Moslims de enige levensbeschouwelijke in-

stantie is die op grond van democratische verkiezingen tot stand is gekomen.

Ten vierde zijn er geen problemen geweest met betrekking tot de erkenning van het Executief als instantie. De afhandeling van het dossier is op een normale wijze verlopen en binnen de normale termijn.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Misschien valt dit binnen de normale termijn, maar meer dan vijftien maanden wachten op een erkenning roept vragen op. Ik dring erop aan dat u in deze aangelegenheid strikt zou willen toezien op het toepassen van de wet.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Huybrechts werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de financiering van de DIGO bij investeringen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Meyer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de financiering van de DIGO bij investeringen.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de Dienst Investeringen Gesubsidieerd Onderwijs werd opgericht om investeringen in gebouwen en infrastructuur voor het gesubsidieerd onderwijs te financieren. De financieringsvoorwaarden zijn volgens diverse decretale

De Meyer

bepalingen en besluiten van de Vlaamse regering geregeld.

Tot nu toe zijn investeringen voor zwembaden hier niet in opgenomen. Met de invoering van de eindtermen in het basisonderwijs behoort zwemmen tot de verplichte eindtermen. Daarom dient de overweging gemaakt om de financieringsvoorwaarden inzake zwembaden te herzien en de oppervlakte van schoolzwembaden op te nemen in de totale bruto-oppervlakte van de lokalen voor lichamelijke opvoeding.

Door de naleving van Vlarem inzake zwembaden moeten de inrichtende machten van de scholen een keuze maken : een bestaand zwembad aanpassen en erin investeren, of dat zwembad sluiten. Voor scholen met een zwembad betekent dit een dreigend verlies van de zwembadinfrastructuur, waardoor de lessen lichamelijke opvoeding ernstig in het gedrang kunnen komen. Bovendien moet worden geïnvesteerd om de bestaande zwembadinfrastructuur, die zou worden gesloten, om te bouwen in functie van een andere onderwijsbestemming.

Deelt de minister de opvatting dat het invoeren van zwemmen als eindterm in het basisonderwijs voor de DIGO de ruimte creëert om geschiktmakingswerken aan een schoolzwembad te financieren ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minster Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, door de DIGO werd tot op heden geen subsidies verleend voor werken aan zwembaden. De DIGO steunt zich hiervoor onder meer op de bepalingen van de artikelen 9 en 15 van het besluit van de Vlaamse regering van 27 februari 1992, waarbij wordt gesteld dat de lestijden van het programma zwemmen niet in aanmerking worden genomen voor het bepalen van de totale bruto-oppervlakte voor de lokalen lichamelijke opvoeding.

Hieruit moet worden besloten dat het niet de bedoeling is geweest subsidies te verlenen voor zwembaden, noch bij geschiktmakingswerken of modernisering of nieuwbouw. In het oorspronkelijk koninklijk besluit van 22 juni 1987 houdende vaststelling van de regels die de behoefte aan nieuwbouw of uitbreiding bepalen en van de fysische en financiële normen van de schoolgebouwen, internaten en PMS-centra, worden de uren zwemmen

uitgesloten voor de berekening van de toegestane bruto-oppervlakte.

Daarenboven wordt zowel in het koninklijk besluit als in het besluit van de Vlaamse regering een opsomming gegeven van wat moet worden verstaan onder infrastructuur van lichamelijke opvoeding, namelijk een turnzaal met inbegrip van de onontbeerlijke bijgebouwen, zoals kleedruimten, doucheruimten, bergruimtes en toegangen. In het verleden heeft een beperkt ministerieel comité voor schoolgebouwen zich in dezelfde zin uitgesproken. Vragen om afwijking, die via de commissie van deskundigen werden ingediend, werden door de commissie afgewezen wegens onbevoegdheid.

Het is juist door de invoering van de eindtermen inzake lichamelijke opvoeding, en meer bepaald met zwemmen, dat het noodzakelijk is om gebruik te kunnen maken van een zwembad om deze eindtermen te behalen. Er staat onder meer in eindterm 1/31 : 'de leerlingen kunnen ongeremd en spelend bewegen in het water', en in eindterm 1/32 : 'de leerlingen moeten zich veilig voelen in het water en zich kunnen voortbewegen.'

In deze context rijst de vraag of een school over een eigen zwembad moet beschikken. Er is het probleem van de financiering van het gebouw zelf, maar op lange termijn dat van de beheers- en exploitatiekosten. De werkingsmiddelen staan reeds voldoende onder druk, ondanks de stijging van de voorbije jaren. Er zijn belangrijker elementen waar de bijkomende middelen in eerste instantie aan moeten worden gependend.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Het antwoord van de minister noopt me ertoe een aantal bijkomende vragen te stellen en een aantal bijkomende bemerkingen te maken.

Eerst en vooral wil ik duidelijk stellen dat mijn vraag enkel de werken betreft die de gebouwen geschikt moeten maken. Ik heb het hier niet over nieuwbouw.

Vlarem heeft een specifieke situatie gecreëerd. Ik wil er trouwens op wijzen dat men binnen het gemeenschapsonderwijs vrij gebruik kan maken van overheidsmiddelen om in zwembaden te investeren. In vergelijking met 1978, 1988 en 1994 is de situatie bovendien sterk veranderd. We beschikken nu namelijk over eindtermen. Deze eindtermen voorzien uitdrukkelijk in het geven van zwemlessen.

De Meyer

Ik stel me tevens de vraag wat het verschil is tussen het subsidiëren van kleedruimtes, sanitaire voorzieningen en douches voor turnzalen en voor zwembaden. Ik vind dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen de eigenlijke uitrusting van een zwembad en de bijbehorende infrastructuur. Deze infrastructuur kan immers ook voor andere turnlessen worden gebruikt.

Ik heb vernomen dat de zwembaden van bepaalde scholen moeten sluiten, terwijl er in de omgeving geen gemeentelijke of stedelijke zwembaden uren vrij hebben om de leerlingen van deze scholen te laten zwemmen. Dit betekent dat de leerlingen van deze scholen gedurende enkele maanden geen zwemlessen zullen krijgen. Mogen de zwemlessen in dergelijke gevallen tijdelijk van het programma worden geschrapt ?

Is het ombouwen van een zwembad tot een turnzaal of tot leslokalen wel subsidieerbaar ? Indien men niet over de nodige middelen beschikt om een zwembad opnieuw in orde te brengen, zal men zich onmiddellijk afvragen of de mogelijkheid bestaat om het zwembad met andere doeleinden om te bouwen. Mijns inziens zal het verschil in kostprijs gering zijn. Dit heeft ook financiële consequenties voor de DIGO.

Ik zou willen afsluiten met een concrete suggestie. Gezien de specifieke situatie die vandaag aan de orde is, lijkt het me zinvol om de commissie van deskundigen opnieuw samen te roepen om een beperkt aantal dossiers te bekijken. Een spoedprocedure zou voor een beperkt aantal scholen een oplossing kunnen bieden. De verplichtingen van Vlarem creëren voor deze scholen immers een zeer specifiek probleem.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik zou even een aanvullende vraag willen stellen. Ik zou graag weten hoeveel zwembaden in scholen effectief worden gebruikt.

Ik vraag me tevens af hoe we het landschap van de schoolzwembaden en de andere bestaande zwembaden in de toekomst willen structureren. De ministers van Sport en Onderwijs kunnen nu allebei bepaalde zaken betoelagen. Moeten we dit niet als een groter geheel behandelen, zodat we de beschikbare middelen effectiever kunnen inzetten ? Het lijkt me alleszins onlogisch dat een zwembad

in een school tijdens het weekend leegstaat als er in die wijk behoefte is aan een zwembad.

Een verlichting van de DIGO zou betekenen dat deze dienst zijn middelen vooral voor pedagogische doeleinden kan aanwenden. De minister van Sport kan dan de zwembadinfrastructuur onder zijn hoede nemen.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Naar aanleiding van de zeer kritische uitspraken die toen in de pers verschenen, heb ik minister Dua niet zo lang geleden de vraag gesteld welke zwembaden in orde waren met Vlarem. Ik wil er trouwens op wijzen dat alle zwembaden toen al een uitstel van twee jaar hadden gekregen.

De minister heeft toen in haar antwoord gesteld dat deze problematiek moest worden genuanceerd. Er waren wel degelijk problemen, maar deze problemen betroffen vaker, bijvoorbeeld, de breedte van de voetpaden naast de zwembaden dan de zwembaden zelf.

Persoonlijk ben ik geen voorstander van het toekennen van uitzonderingen voor zwembaden die de eigendom van scholen zijn. Ik meen me te herinneren dat slechts een beperkt percentage van de zwembaden die door scholen voor zwemlessen worden gebruikt ook eigendom van die scholen zijn. De scholen maken, vaak in samenspraak met de lokale overheden, veel meer gebruik van de openbare infrastructuur. Indien we bepaalde uitzonderingen toekennen, werken we met twee maten en twee gewichten.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : In het kader van deze vragen zijn een aantal vrij fundamentele zaken aangehaald. Er zijn ook vraagtekens geplaatst bij de procedure zelf. Ik zal proberen hier wat licht op te werpen.

Er zijn momenteel vrij veel problemen met zwembaden. Het betreft hier echter niet specifiek zwembaden van scholen. Hier werd terecht door verschillende sprekers naar Vlarem verwezen. Heel wat steden en gemeenten worden immers met de tijdelijke of definitieve sluiting van zwembaden geconfronteerd.

Vanderpoorten

Wat het behalen van de eindtermen betreft, kan ik kort zijn. Indien het hier slechts om een korte periode gaat, is er geen enkel probleem. Als dat betekent dat het zwembad daar zal verdwijnen, zullen de scholen naar een andere oplossing moeten zoeken. Als de sluiting van dat zwembad tijdig is aangekondigd, kan de school in samenspraak met de lokale overheid schikkingen treffen om bijvoorbeeld tijdelijk voor een andere optie te kiezen. Kinderen hoeven niet per se elke week of elke twee weken te gaan zwemmen.

Bij een eventuele sluiting van bijvoorbeeld een half jaar voor werkzaamheden wordt er in sommige steden gekozen voor alternatieve sportprogramma's. Daarbij wordt dan extra gebruik gemaakt van een sporthal of van een atletiekpiste. Soms worden afspraken gemaakt met sportclubs. Dat stimuleert de scholen tot een zekere creativiteit. Er hoeft dus eigenlijk geen onderscheid te worden gemaakt tussen de zwembaden die verbonden zijn aan scholen en de openbare zwembaden. Het gaat eigenlijk immers om dezelfde problematiek.

Over deze problematiek voer ik trouwens ook overleg met minister Dua. Er is een werkgroep opgericht die al enkele keren heeft vergaderd met de betrokken gemeentebesturen. Dat gebeurt ook in samenspraak met medewerkers van mijn kabinet en van mijn administratie. Dit gaat immers de scholen aan. De traditie is dat men regelmatig gaat zwemmen. Nu komt dat voor sommigen op de heling te staan. Daar wordt dus aan gewerkt. In samenspraak met minister Dua wordt gestreefd naar de meest haalbare oplossingen. Het schoolzwemmen mag immers niet te erg of te lang in het gedrang gebracht worden.

Een tweede vrij fundamenteel element dat hier is aangehaald door de heer Van Nieuwkerke, is het gebruik van infrastructuur in het algemeen. Dat is ook opgenomen in het regeerakkoord. Ook in de commissie hebben we het daar al verschillende keren over gehad. Het is uiteraard de bedoeling zoveel mogelijk te streven naar openstelling van infrastructuur in de verschillende richtingen. Als er infrastructuur is in de scholen, streven we ernaar om dat open te stellen voor het publiek in het algemeen. In eerste instantie gaat dat over sportinfrastructuur, maar ook over andere infrastructuur. Ik denk dan aan feestzalen of aan grote vergader ruimten, of ook aan computerinfrastructuur. Er moet dan natuurlijk wel aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Omgekeerd moet het in de toekomst ook gemakkelijker worden voor scho-

len om gebruik te maken van elkaars infrastructuur. Op die manier moet niet elke school elke vorm van infrastructuur aanbouwen. Een rationeel en efficiënt inzetten van de middelen kan zeker op dit vlak vruchten afwerpen.

Wat de concrete dossiers betreft, hebt u verwezen naar de situatie in het gemeenschapsonderwijs. Als er zich daar een probleem voordoet, moeten er ook afwijkingen worden gevraagd. Ik heb er momenteel geen zicht op of die al dan niet worden toegeestaan. Ik kan daar uiteraard wel informatie over winnen. In eerste instantie is dit uiteraard een zaak van het gemeenschapsonderwijs. Wanneer men zou oordelen dat het nuttig is om een zwembad om te bouwen tot een andere ruimte, kan daar uiteraard wel een dossier over worden ingediend, dat dan door DIGO wordt beoordeeld.

Ik herhaal wat ik in mijn initiële antwoord al heb gezegd. De middelen voor infrastructuur staan onder zware druk. Zelfs nu er een bijkomend budget is, gespreid over vijf jaar met telkens 2 miljard frank, zijn er toch nog een aantal problemen. Naar aanleiding van het inspectieverslag zijn die de voorbije dagen trouwens ook in de belangstelling gekomen. We moeten met de betrokkenen kijken naar de procedures die moeten worden gevolgd. We moeten nagaan of daar eventueel problemen zijn, die met een aanpassing zouden kunnen leiden tot een snellere afhandeling van een aantal dossiers, zodat de beschikbare middelen ook vlugger en gemakkelijker gebruikt kunnen worden.

Ik blijf dus bij het veeleer negatieve antwoord dat ik eerst gaf. Ik wil echter wel benadrukken dat voor mij de samenwerking inzake infrastructuur essentieel zal worden in de komende jaren, en dat de problematiek van de zwembaden niet alleen geldt voor zwembaden die gebonden zijn aan scholen, maar ook voor openbare zwembaden. Ten slotte wil ik nog eens herhalen dat daarover overleg aan de gang is met minister Dua.

De voorzitter : De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer : Een positief element is ongetwijfeld dat u zegt : 'Indien deze infrastructuur wordt omgebouwd, kan men een beroep doen op de DIGO.' Mijn vraag van daarnet blijft evenwel bestaan. Indien het gaat over werken aan douches, kleedruimtes of sanitair, en dus niet aan het zwembad zelf, kan men volgens mijn interpretatie ook een beroep doen op DIGO.

Ter informatie wil ik nog het volgende zeggen. Op de vergadering met minister Dua waren de eige-

De Meyer

naars van 35 zwembaden uitgenodigd. Deze vergadering heeft plaatsgevonden op 9 januari. Uit berichten van de daar aanwezige onderwijsinstellingen maak ik op dat ze deze vergadering als bijzonder chaotisch hebben ervaren. Het heeft hen zeker en vast niet dichterbij een oplossing gebracht.

Minister Marleen Vanderpoorten : Het was een vergadering waar ook steden en gemeenten vertegenwoordigd waren die een probleem hadden met hun zwembad. Ik heb niet vernomen dat het een chaotische vergadering zou zijn geweest.

De heer Jos De Meyer : Dat is in ieder geval het verslag dat ik heb gekregen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik weet wel dat die vergadering opvolging krijgt. Ik zal die zaak ook zelf van nabij volgen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de brugcursus om via een verkort studieprogramma van A2 verpleegkunde over te gaan naar A1 verpleegkunde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de brugcursus om via een verkort studieprogramma van A2 verpleegkunde over te gaan naar A1 verpleegkunde.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil de commissie even onderdompelen in de problematiek van het diploma van verpleegkundige A2, niet als eindterm maar als overgangsmaatregel naar een vloeiende overgang naar een eventueel diploma A1. Uit diverse contacten met mensen uit de sector blijkt dat er een aantal manifeste problemen zijn bij de brugcursus om van een A2-verpleegkundigendiploma over te gaan naar een A1-verpleegkundigendiploma.

De verkorte studieroute voor gebrevetteerde verplegers en verpleegsters en voor gediplomeerde verpleegkundigen om het diploma van gegradueerde verpleger of verpleegster te behalen, is vastgelegd bij besluit van de Vlaamse regering van 30 juni 2000. Dit besluit kadert in het convenant dat u met uw gemeenschapscollega en met de federale minister voor Volksgezondheid hebt afgesloten.

Het probleem is dat de doelgroep zich beperkt tot personen die als verpleegkundige actief zijn. Verpleegkundigen die in het onderwijs staan, komen niet in aanmerking voor de verkorte studieroute. Bijscholing en/of omscholing is een onvermijdelijke noodzaak voor wie in het onderwijs staat; denken we maar aan het levenslang en levensbreed leren. We mogen niet vergeten dat het over een beroep uit de sociaal-medische sector gaat, één van de snelst ontwikkelende sectoren, zo niet de snelst ontwikkelende sector. Het lijkt me heel vreemd dat precies deze doelgroep wordt uitgesloten.

Als men op zoek gaat naar een alternatief voor de brugcursus, ingericht door een andere instantie of op een ander niveau, dan komt men terecht bij het 'project-Zeeland'. Dat project wordt georganiseerd door de Nationale Vereniging voor Katholieke Verpleegkundigen en Vroedvrouwen. De vereniging zelf is al een samenwerkingsproject tussen een verplegingsschool in Zeeland en de Sint-Michielschool in Brugge. Het probleem met deze cursus is dat het inschrijvingsgeld voor verpleegkundigen ouder dan 27 jaar, ongeveer 50.000 frank bedraagt voor een opleiding van twee avonden per week gedurende twee jaar. Dat lijkt me belachelijk veel voor een bijscholings- of omscholingsproject.

De leerkracht-verpleegkundigen worden nog maar eens gestraft. Voor ze zelfs maar in aanmerking komen voor een benoeming in het onderwijs, moeten ze een aantal jaren nuttige ervaring hebben. Bovendien zijn ze verplicht om het Bewijs van Pedagogische Bekwaamheid te behalen. Als ze willen bijscholen naar een diploma A1, moet dat gebeuren op eigen kosten en op eigen initiatief. Nu weer worden ze belemmerd in hun doorgroeimogelijkheden, wat financiële gevolgen heeft. Een A1-verpleegkundige valt immers binnen een hogere weddeschaal.

Waarom bestaan er geen doorgroeimogelijkheden voor de leerkracht-verpleegkundigen? Klopt het dat het 'Zeeland-project' het enige alternatief is? Kunnen we in het teken van het levenslang leren

De Cock

inspanningen verwachten om deze anomalie weg te werken ?

De voorzitter : Ik treed de prangende vraag, naar permanente bijscholing van verpleegkundigen, van de heer De Cock bij. Het klopt dat er nood is aan een combinatie van werk en studie en aan bijscholing in het ziekenhuis zelf.

Ik zou ook graag vernemen op welke manier en in welke mate aan kwaliteitsbewaking wordt gedaan. Ik hoor immers tegenstrijdige berichten over de kwaliteit van de brugcursussen.

Mijnheer De Cock, ik wil u er even op wijzen dat de hogere weddeschaal A1 voor mensen in het onderwijs, enkel wordt uitbetaald aan mensen in opleiding. A1-verpleegkundigen die werken in de vierde graad van het secundair onderwijs, ontvangen de wedde van een regent. Ook dat is een anomalie.

U sprak over een cursus van 50.000 frank. Ik heb vernomen dat ook een specialisatie vierde jaar zoveel kost.

Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer De Cock, het convenant dat ik samen met mijn collega's, bevoegd voor Onderwijs in de andere gemeenschappen, heb afgesloten met de federale minister van Volksgezondheid, stelt dat de beroepservaring met het oog op het volgen van de brugopleiding, moet zijn opgedaan in de hoedanigheid van verpleegkundige en dit ten minste tegen halftijdse prestaties.

De opdracht van de leerkracht-verpleegkundigen bestaat in de regel voor een gedeelte uit het werkelijk begeleiden van de praktijkopleiding van de studenten. Dit houdt in dat deze leerkrachten binnen het kader van hun opdracht, ten minste ten demonstratieve titel, verpleegkundige handelingen stellen. Het is overigens duidelijk dat deze leerkrachten om hun opdracht kwalitatief op peil te kunnen houden, permanent de nieuwe evoluties blijven volgen. Aangezien dit enkel kan in de hoedanigheid van verpleegkundige, acht ik het logisch dat deze handelingen in aanmerking kunnen komen als beroepservaring, zoals wordt bedoeld in het convenant.

Dit standpunt is reeds informeel meegedeeld tijdens het laatste overleg van mijn kabinet met dat van minister van Volksgezondheid Aelvoet. Ik zal dit standpunt voor alle duidelijkheid ook nog formaliseren ten opzichte van de hogescholen, alle medeondertekenaars van het convenant en minister Aelvoet zelf. De brugopleiding die wordt georganiseerd binnen een samenwerkingsverband tussen een hogeschool in Brugge en de hogeschool Zeeland, past binnen de Nederlandse verpleegkunde-opleiding en resulteert in een in Nederland erkend diploma. Conform de Europese richtlijnen kunnen de afgestudeerden met het Nederlandse diploma het beroep van verpleegkundige ook in België uitoefenen. De academische gelijkwaardigheid van deze opleiding met de Vlaamse basisopleiding van één cyclus is echter niet vanzelfsprekend.

De Vlaamse brugopleiding is er daarentegen gekomen om, in het kader van het Vlaamse opleidingsaanbod, met de daaraan duidelijk verbonden kwaliteitsgarantie, aan gebrevetteerde en gediplomeerde verpleegkundigen volwaardig de kans te bieden het diploma van gegradueerde verpleger of verpleegster te behalen. Dat diploma is immers een voorwaarde voor de toegang tot de bijzondere beroepsbekwaamheden en tot de leidinggevende functies. De brugopleiding is dus de mogelijkheid bij uitstek voor de betrokkenen om een echte opwaardering te bereiken.

Zoals het convenant vooropstelt, is het inrichten van de brugopleiding uiteraard geen maatregel om het aantal verpleegkundigen op te drijven. De gegadigden zijn immers reeds gebrevetteerde of gediplomeerde verpleegkundigen.

De Vlaamse brugopleiding streeft dus een kwalitatief hoogstaande opwaardering van de doelgroep na en moet daarom het evenwicht houden tussen enerzijds een zo breed mogelijke toegankelijkheid en anderzijds de kwaliteitseisen verbonden aan de graduaatsopleiding. Het is dus evident dat de Vlaamse brugopleiding een volwaardige opleiding is op het niveau van het hoger onderwijs. Het met succes beëindigen ervan impliceert dus ook alle rechten die aan het graduaatsdiploma zijn verbonden. Zo bekeken, is het behalen van een Nederlands diploma via de samenwerking met de Hogeschool Zeeland geen volwaardig alternatief, want daarmee is op grond van de Europese regelgeving uitsluitend de uitoefening van het beroep van verpleegkundige gewaarborgd. Ik kan enkel akte nemen van uw kritiek op de Nederlandse voor-

Vanderpoorten

waarden om de opleiding in de Hogeschool Zeeland te kunnen volgen. We komen uiteraard nooit tussenbeide in de specifieke regelgeving van andere landen, net zoals we moeilijk zouden kunnen aanvaarden dat andere landen ons de les zouden spellen over onze eigen regelgeving. Voor zover er in dit verband algemeen geldende Europese of internationale afspraken bestaan, zullen we ons daar uiteraard aan houden.

Ik wil graag samen met de hogescholen die instaan voor de brugopleiding onderzoeken of we de opvatting ervan niet kunnen nuanceren door die opleiding iets toegankelijker te maken, onder meer voor leerkrachten. Dit kan bijvoorbeeld door het scheppen van elektronische leeromgevingen, die een uitstekend hulpmiddel kunnen zijn, en zeker zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke inhoudelijke kwaliteitseisen. Het kan geenszins de bedoeling zijn de Vlaamse brugopleiding en de opleiding in samenwerking met de Hogeschool Zeeland als volwaardig alternatief van elkaar te laten fungeren.

Wat uw vraag betreft, denk ik dat vooral het eerste deel van mijn antwoord belangrijk is.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik onthoud dat de verpleegkundige handelingen die gebeuren in het kader van een onderwijsopdracht voor het personeelslid in kwestie in aanmerking kunnen komen als beroepservaring. Verder verneem ik van u dat er nog wat werk is inzake het gelijkwaardig maken van diploma's aan beide kanten van de staatsgrens tussen België en Nederland. Er is nog geen sprake van eenzelfde inhoudelijke impact van de opleiding aan de Hogeschool Zeeland ten opzichte van de Vlaamse hogescholen. Ik onthoud ook dat u de hogescholen oproept tot overleg om de A1-opleiding van verpleger of verpleegster toegankelijker te maken, eventueel via elektronische leeromgevingen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik wil kort nog iets zeggen over de kwaliteitszorg. Aan de hogescholen is men begonnen met een heel systeem van visitaties, maar ook van interne kwaliteitszorg. Daarover wordt momenteel gepraat, ook met de Vlhora. Het spreekt vanzelf dat ook dit opleidingsonderdeel daar aan de orde zal moeten komen. Ik verneem immers dat er her en der een vrij groot kwaliteitsverschil zou zijn. Dat moeten we vermij-

den. In de komende weken neem ik daaromtrent contact op met de Vlhora.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Chris Vandebroek tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een verlaging van de leeftijd waarop kinderen in het Deeltijds Kunstonderwijs kunnen gesubsidieerd worden

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandebroek tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over een verlaging van de leeftijd waarop kinderen in het Deeltijds Kunstonderwijs kunnen gesubsidieerd worden.

De heer Vandebroek heeft het woord.

De heer Chris Vandebroek : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, bij wijze van inleiding bij deze vraag wil ik twee opmerkingen maken. Ten eerste : ik hou zeer van muziek, maar ik ben geen expert en kan dus geen uitspraak doen over de vraag vanaf wanneer men initiatieven moet nemen om muziek aan te leren. Experts uit het veld hebben een inleiding gegeven tot deze vraagstelling. Ten tweede meen ik me te herinneren dat een hele tijd geleden delen van deze vraag reeds ter sprake zijn gekomen, meer specifiek omdat er gevaar was voor wrijvingen in het Brussels, waar er een verschillende leeftijd wordt gehanteerd. Ik wilde dit dus even actualiseren.

Behoudens enkele uitzonderingen, beheert Vlaanderen autonoom het gehele onderwijsdossier. Vlaanderen kan eigen accenten leggen. Dit geldt ook voor onze zuiderburen. Het is goed de aanpak van onze zuiderburen eens te bekijken. Als hun aanpak beter is, is het wellicht verantwoord om hun voorbeeld te volgen. Onderwijsexperts zijn eveneens die mening toegedaan.

In Vlaanderen wordt het muziekonderwijs – notenleer en het bespelen van een instrument – gesubsidieerd van zodra leerlingen in het derde leerjaar zitten en dus acht of negen jaar oud zijn. Bij de Franstaligen gebeurt dit vanaf de leeftijd van zes jaar, voor leerlingen in het eerste leerjaar. Ik herhaal dat muziek me bekoort, maar ik ben geen expert die kan bepalen welke de geschikte leeftijd is om met muziekonderwijs te beginnen. Mijn cultu-

Vandenbroeke

reel-historische opleiding leert me dat een muzikaal talent zoals Mozart al op zijn vierde musiceerde, componeerde en dirigeerde. Beschikt men over studies die conclusies bevatten over de ideale aanvangsleeftijd? Welke argumenten voert men aan om die leeftijd in Vlaanderen op acht of negen jaar vast te leggen?

Ooit is hier het spanningsveld, ontstaan door een verschillend onderwijslandschap in noord en zuid, besproken. Beide gemeenschappen ontmoeten elkaar, en dat is vooral in Brussel het geval. Als de subsidiëringvoorwaarden verschillen, dan zorgt dat voor wrijvingen. Zijn er cijfers voorhanden, die weergeven in welke mate Vlaamse kinderen ingaan op de grotere soepelheid in het Franstalig muziekonderwijs?

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : In het regeerakkoord staat dat de muzische vorming zo veel mogelijk in het initiële onderwijs, in dit geval het basisonderwijs, moet worden opgenomen. Een eventuele verlaging van de leeftijd mag zeker geen alibi zijn om dit in de weg te staan. Het is belangrijk om zo vroeg mogelijk met de muzische opleiding te beginnen. Daartoe moet echter in het basisonderwijs zelf de ruimte worden gecreëerd.

Soms heb ik nu al medelijden met kinderen die na schooltijd op de achterbank worden gezet om naar de muziekschool of een andere stage te worden gereden. Als men de basisleeftijd verlaagt tot zes jaar, wordt de druk op de kinderen nog groter. Ik zou dit geen goede evolutie vinden.

De heer Chris Vandenbroeke : Talent moet men ontwikkelen.

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik deel de mening van de heer Sannen. Ik schrik van de manier waarop het DKO omgaat met muzische vorming. Om het eufemistisch te zeggen : men geeft zeker niet op een stimulerende wijze les. Men begint met notenleer. Creatieve muzische vorming in een ruime betekenis van het woord is er niet bij. Zelfs achten negenjarigen hebben daarmee problemen. Voor velen is dat een 'opgelegde plicht'. Nog jongere kinderen zullen hiermee nog meer problemen hebben. Men mag deze kwestie ook niet loskoppelen

van de algemeen-muzische vorming in het basisonderwijs.

De voorzitter : U zegt dat men meteen begint met notenleer. Ik wil dit nuanceren. Het hangt een beetje van school tot school af.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : De aandacht voor de muzische vorming in het basisonderwijs en de aandacht voor het muziekonderwijs zijn allebei terecht. De praktijk in de academies voor muziek en woord is genuanceerder dan weleens wordt gezegd. Ook in het algemeen dagonderwijs zijn er grote verschillen : de ene geeft les op een uiterst creatieve, de andere op een zeer gesloten manier.

Ik herinner me dat juryleden van de Koningin Elisabethwedstrijd een gesprek hadden met de voorganger van de minister. Die internationale jury bestaat uit gerenommeerde mensen. Zij vinden het heel belangrijk om talent in een zeer vroeg stadium op te sporen. Als het op iets te late leeftijd wordt ontdekt, kan het nooit datzelfde niveau behalen. Het gaat hier over een intuïtie en een vaardigheid die op zeer jonge leeftijd moet kunnen worden bijgebracht.

In heel wat Vlaamse orkesten bestaat er een groot tekort aan strijkers. De meeste strijkers zijn afkomstig uit Oost-Europa – en niet alleen omwille van de prijs. Hier vindt men ze gewoon niet. Het gaat dan ook om een vaardigheid die op zeer jonge leeftijd moet worden aangeleerd. In die zin steun ik de vraag van de heer Vandenbroeke.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, hier en daar zijn enkele nuances nodig. Wetenschappelijk gezien bestaat er geen eenduidig standpunt. Wetenschappers en pedagogen verschillen nogal van mening over onderwerpen als deze.

Voor zover ik weet bestaat er geen grondige en verantwoorde evaluatie van zogenaamde insiders over de ideale instapleeftijd voor muzikale initiatie. Inzake deze stelling zijn er wellicht voor- en tegenstanders. Voorstanders pleiten meestal voor een algemene verlaging van de instapleeftijd voor de muzikale initiatie. Tegenstanders duiden op het gevaar van een burn-outeffect, vooral als het onderwijs niet op een aantrekkelijke manier gebeurt waardoor jongeren sneller afhaken, zelfs als ze talent

Vanderpoorten

hebben. De kostprijs van een algemene verlaging van de instapleeftijd kan worden geraamd op ongeveer 350 miljoen frank per jaar. Als dus een beslissing wordt genomen moet ook daar rekening mee worden gehouden.

Uit gegevens die ik van de administratie heb ontvangen, blijkt dat in 32 gemeentelijke muziekacademies een muzikale initiatie wordt gefinancierd door de inrichtende macht. Het gaat dan wel over heel jonge kinderen. Ze kunnen vanaf de leeftijd van 4 jaar viool leren spelen, gebaseerd op gevoel en talent. Deze zogenaamde suzukimethode heeft zowel voor- als tegenstanders.

De behoefte aan zo'n initiatie wordt blijkbaar op basis van de lokale noden ingevuld en is afhankelijk van de leerkrachten die terzake een zekere expertise hebben ontwikkeld. Op dit ogenblik loopt er een wetenschappelijk onderzoek naar de inbreng van de lokale besturen in het DKO. De resultaten van deze studie zullen in maart bekend zijn. Op dat ogenblik zal ik de omvang en de nood van de verlaging van de instapleeftijd beter kunnen inschatten. Er zijn geen grote problemen op het vlak van het DKO, maar hier en daar moeten toch een aantal elementen worden bijgestuurd. We zullen de resultaten van de studie dan ook aangrijpen om een aantal bijstellingen voor te stellen.

Daarnaast wil ik u erop wijzen dat ik een vraag van de betrokken DKO-scholen heb ontvangen om de instapleeftijd voor dans naar 6 jaar te brengen. Deze vraag zal eveneens aan bod komen zodra de resultaten van de studie bekend zijn.

Er werd eveneens gevraagd om ook in de muziekopleiding vanaf het eerste jaar met een instrument te beginnen. Nu volgt men eerst een jaar notenleer en kan men pas vanaf het tweede jaar een instrument bespelen. Ook deze vraag moet worden overwogen.

Sinds de bevoegdheid over het onderwijs werd overgeheveld naar de gemeenschappen, staat het elke gemeenschap uiteraard vrij om voor het DKO de instapleeftijd vast te stellen. Vlaanderen heeft er vanwege het voornoemde burn-outeffect voor gekozen om de instapleeftijd op 8 jaar vast te leggen. In Wallonië is dat anders. Ik ben dan ook bereid om inlichtingen op te vragen bij mijn collega's en bij de administratie van de Franse Gemeenschap zodat we ook hun ervaringen terzake leren kennen.

Tot slot zijn er geen gegevens bekend dat dit leeftijdsverschil inzake instapleeftijd in Brussel een vertekening van de participatie veroorzaakt. Een onderzoek hieromtrent is ook zeer moeilijk wegens de grotere mobiliteit van de DKO-leerlingen.

Naar aanleiding van deze vraag zal ik het advies inwinnen van de inspectie en van de Dienst voor Onderwijsontwikkeling. Het gaat immers over een heel boeiend onderwerp dat ook is gekoppeld aan de muzische vorming in het initiële onderwijs. Het is zeker niet de bedoeling dat daar minder aandacht naar zou gaan. Integendeel, we moeten in de toekomst zoveel mogelijk inspanningen doen om de muzische vorming aan belang te laten winnen in het basisonderwijs. We merken dat dit nu afhankelijk is van de leerkracht en zijn of haar interesse. We zijn voorstander van het meer flexibel inzetten van leerkrachten in het basisonderwijs en uit te zoeken wie geschikt is voor muzische vorming. Ik kan me voorstellen dat niet iedereen dat even graag en even goed doet. Ik wil de scholen aansporen om de leerkrachten die daar goed in zijn, een aantal uren vrij te stellen en ze in te zetten voor muzische vorming. Die traditie bestaat niet in het basisonderwijs. Het kan voor een aantal basisscholen een meerwaarde betekenen als ze gebruik maken van de talenten van hun leerkrachten. Het is voor de leerlingen ook aangener les te krijgen van iemand die daar echt gevoel voor heeft.

Anderzijds lopen er een aantal experimenten van samenwerking tussen het DKO en het basisonderwijs. Het is niet de bedoeling om leerlingen uit het basisonderwijs naar het DKO over te hevelen, maar om expertise uit te wisselen tussen de leerkrachten.

Ik herhaal dat op het vlak van het DKO niet de behoefte bestaat om een grote decreetswijziging door te voeren. Er zijn wel een aantal knelpunten die in de komende maanden extra aandacht zullen krijgen naar aanleiding van het rapport dat in maart zal worden afgeleverd.

De voorzitter : De heer Vandembroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandembroeke : Ik dank de minister voor haar uitgebreid antwoord. Ik herhaal dat ik deze vraag heb gesteld met een zekere schroom. Ik ben een muziekgenieter, maar zeker geen expert.

Er zijn meerdere studies over de initiatieleeftijd. Dat er geen eensgezindheid over bestaat, verrast me niet. Ik ben misschien wat eenzijdig geïnformeerd door bepaalde muziekpedagogen die vinden

Vandenbroeke

dat het een pluspunt is om het talent op jeugdige leeftijd aan te boren. Bepaalde leden hadden ook gelijk dat dit geen omgekeerd effect mag hebben en dat er vroeger wordt afgehaakt. Alles hangt af van de manier waarop dit wordt gebracht.

Mevrouw de minister, ik blijf erbij dat kwaliteit de premisse is. Ik ben dan ook verrast dat u meteen het prijskaartje laat bepalen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Voor mij priemeert ook kwaliteit, maar dit is een kwestie van prioriteiten te stellen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Ann De Martelaer tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de leerplannen orthopedagogische opleidingen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw De Martelaer tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de leerplannen orthopedagogische opleidingen.

Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mevrouw de minister, mijnheer de voorzitter, ik heb twee beweegredenen om op een woensdagnamiddag naar deze commissie af te zakken. Ik ben zelf lid van de commissie voor Welzijn, waarin ik het gehandicaptenbeleid opvolg. We hebben op 17 juli 2000 een decreet goedgekeurd met betrekking tot het persoonlijk assistentiebudget. Dit is een eerste stap in een grondige vernieuwing van de gehandicaptenzorg. We willen meer zorg op maat bieden, waarbij de persoon met een handicap een persoonlijke assistent ten dienste kan stellen in zijn thuissituatie.

Op dit ogenblik zijn we bezig met de bespreking van het decreet op het persoonsgebonden budget, wat eigenlijk nog een stap verder wil gaan. We willen personen met een handicap een soort rugzakje geven, waarbij niet alleen assistentie kan worden ingekocht, maar ook zorg bij de bestaande voorzieningen, ondersteuning op de werkvloer en individuele materiële hulpmiddelen. Deze twee decreten

zullen een andere verhouding meebrengen tussen hulpvrager en -aanbieder.

Verder heb ik de ervaring dat studenten van alle niveaus die stage moeten lopen, nog klaargestoomd worden met begrippen rond leefgroepen, groepsgerichte aanpak, behandelingsplannen en vice versa. Vaak ontbreekt het aan enig zicht op de evolutie die nu in de gehandicaptensector plaatsvindt, behalve een aantal professoren, docenten of leraren die door hun persoonlijk engagement meer betrokken zijn bij de problematiek.

Mevrouw de minister, daarom had ik graag vernomen of de vernieuwing in de gehandicaptenzorg gevolgd wordt binnen het departement Onderwijs die de leerplannen orthopedagogie opstelt. Zijn er, in overeenstemming met deze evoluties, reeds aanpassingen gebeurd op deze leerplannen ? Zo ja, welke ? Indien er nog geen wijzigingen in de leerplannen zijn doorgevoerd, plant u daar initiatieven toe ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het departement Onderwijs bemoeit zich niet met de concrete curricula van de universitaire opleidingen. De mate waarin de universiteiten hun curricula afstemmen op de wijzigende maatschappelijke context is een element van kwaliteitszorg. De universiteitsprofessoren zijn veelal nauw betrokken bij en zelfs voorloper in de maatschappelijke ontwikkelingen, ook op het vlak van hulpverlening aan mentaal gehandicapten.

De academisch gevormde orthopedagoog vervult meestal coördinerende functies en uiterst zelden de functie van persoonlijk assistent. Het gaat om een academische en niet om een praktische opleiding.

De vernieuwingen inzake gehandicaptenzorg en gewijzigde regelgeving daaromtrent komen zeker aan bod in het curriculum van de opleiding orthopedagogiek, onder meer in vakken als grondslagen van orthopedagogische hulpverlening en vraagstukken van orthopedagogiek van de mentaal gehandicapten. In deze cursussen worden actuele thema's behandeld, waaronder de effecten van de wijzigingen van de regelgeving op de aanpak van de hulpverlening.

Ik ben ervan overtuigd dat de invulling van het academisch curriculum van de opleiding van ortho-

Vanderpoorten

pedagogiek zodanig is dat de gediplomeerde orthopedagogen mee de vernieuwingen in de gehandicaptenzorg gestalte kunnen geven. Dat is één van de belangrijke doelstellingen, die we ook zullen na gaan.

Het hogescholendecreet heeft een grote autonomie verleend aan de hogescholen. Het hogeschoolbestuur bepaalt voor elke opleiding het opleidingsprogramma. Dit bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijs- en andere studieactiviteiten gericht op de verwezenlijking van welomschreven doelstellingen inzake kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes waarover diegene die de opleiding voltooit, dient te beschikken.

De leerplannen voor de opleidingen in de hogescholen worden niet opgesteld door het departement Onderwijs. Uit de jaarverslagen van de hogescholen blijkt dat de hogescholen hun leerplannen regelmatig aanpassen en actualiseren. De repercussies van het decreet van 17 juli 2000 kunnen ten vroegste worden geïmplementeerd in de opleidingsprogramma's van de hogescholen voor het academiejaar 2001-2002. De hogescholen moeten bij aanpassing van hun curriculum rekening houden met het beroepsprofiel waarin de wettelijke verplichtingen vervat zitten en moeten dit omzetten in hun opleidingsprofiel.

Basisgegevens met betrekking tot de ontwikkeling van leerinhouden op het niveau van het secundair onderwijs zijn immers enerzijds de eindtermen en specifieke eindtermen en anderzijds de leerplannen. Bij het uitschrijven van de specifieke eindtermen wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met vernieuwingen.

Het persoonlijk assistentiebudget als vernieuwing in de gehandicaptenzorg zal ongetwijfeld een veel grotere impact op het onderwijsgebeuren hebben dan enkel in de eindtermen en de leerplannen van de orthopedagogische opleidingen. Voor de pedagogische opleidingen binnen het leerplichtonderwijs zijn de specifieke eindtermen nog niet uitgeschreven. Dit zal in de nabije toekomst wel gebeuren, wanneer het themadecreet in voege treedt en daarvoor een rechtsgrond biedt.

De overheid legt via een decretale bekrachtiging van de eindtermen de minimale kwaliteitsnormen ten aanzien van het onderwijs vast. Bij de ontwikkeling van de basiscompetenties zal daarbij worden uitgegaan van de beroepsprofielen, die in principe

zullen worden aangereikt door de betrokken sectoren. Ook wat dat betreft, zullen we werken met convenants. De onderwijsverstrekkers ontwikkelen op basis van de decretale eindtermen zelfstandig de leerplannen en leggen die ter goedkeuring voor aan de minister, die zich daarbij laat adviseren door de onderwijsinspectie. Het spreekt voor zich dat bij de adviesverstrekking rekening wordt gehouden met de eisen die vanuit de beroepswereld ten aanzien van een beginnend beroepsbeoefenaar worden gesteld.

Het departement stelt dus niet zelf de leerplannen op. De inspectie houdt bij haar adviesverstrekking rekening met evoluties en vernieuwingen in de gehandicaptenzorg.

Er zijn op dit ogenblik nog geen nieuwe leerplannen ingediend voor advies. De wijziging van de leerplannen behoort niet tot de bevoegdheid van de minister. Het themadecreet en de eindtermen voor de tweede en derde graad worden de volgende weken aan de commissie en het parlement voorgelegd.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw – vooral informatief – antwoord en voor uw bereidheid om zeker op universitair niveau na te gaan in welke mate men die evolutie zal volgen. Dit zal zeker een element vormen in de bespreking van de eindtermen in de commissie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de eigendoms-overdracht naar de Vlaamse Gemeenschap van de huisvesting van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de eigendomsoverdracht naar de Vlaamse Gemeenschap van de huisvesting van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel.

Voorzitter

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, op de federale ministerraad van 22 december 2000 werd op voorstel van de eerste minister en de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek een ontwerp van KB goedgekeurd. Dit KB regelt de eigendomsoverdracht naar de gemeenschappen van 'goederen die worden gebruikt voor de huisvesting van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel'.

Dit ontwerp zou tevens de manier vastleggen waarop de conservatoria beheerd moeten worden. De bibliotheken van de conservatoria, die op dit ogenblik nog ressorteren onder de bevoegdheid van de federale eerste minister, blijven eigendom van de federale overheid.

Mevrouw de minister, hebt u weet van deze federale regeringsbeslissing ? Is dit een eenzijdige beslissing van de federale regering of gebeurde dit na overleg met de gemeenschapsregeringen ?

Wat wordt er verstaan onder 'goederen die gebruikt worden voor de huisvesting van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel' ? Wat is de impact van deze beslissing op de huisvesting ? Welke regeling werd uitgewerkt voor de unieke concertzaal die nu door de beide conservatoria wordt gebruikt en rijst terzake een probleem ? Is over de verdeling waarin is voorzien, overleg gepleegd met het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel en wat is het standpunt van de instelling hierover ?

Wat wordt bedoeld met de aangekondigde 'regeling van het beheer van de conservatoria' ? Is dit geen exclusieve gemeenschapsbevoegdheid ?

Waarom blijft de bibliotheek van het conservatorium in het bezit van de federale overheid ? Kan dit waardevol stuk muzikaal erfgoed, aansluitend bij de bevoegdheid van de gemeenschappen inzake onderwijs en cultuur, in de toekomst in het bezit komen van de gemeenschappen, al dan niet onder hun co-communautaire beheer, met – logischerwijze – de samenhangende overdracht die de federale overheid nu hieraan toekent ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de federale ministerraad keurde op 22 december 2000 het ontwerp van koninklijk besluit goed over de overdracht van de roerende en onroerende goederen naar de gemeenschappen van de huisvesting van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel.

De goederen waarop het ontwerp van koninklijk besluit doelt, betreffen het Koninklijk Conservatorium, gelegen aan de Regentschapsstraat, Wolstraat en Kleine Zavel, met uitzondering van de bibliotheek. De bibliotheek blijft federale materie en wordt aangehecht aan de Koninklijke Bibliotheek.

De eigendomsoverdracht naar de gemeenschappen betekent dat zij mede-eigenaar worden van de gebouwen. Voor de Vlaamse Gemeenschap betekent dit, conform de vigerende regelgeving voor de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, dat de Erasmus-hogeschool mede-eigenaar wordt.

De 'regeling van het beheer van de conservatoria' heeft vermoedelijk betrekking op de begeleidingscommissie van de bibliotheek van het conservatorium. Dit comité wordt in de schoot van de beheerscommissie van de Koninklijke Bibliotheek belast met de instandhouding en de uitbouw van het patrimonium van de bibliotheek van het conservatorium. Andere regels over het beheer van de conservatoria zijn er niet getroffen in het op 22 december 2000 goedgekeurde koninklijk besluit.

De Erasmus-hogeschool is geen voorstander van een eigendomsoverdracht naar de gemeenschappen. De hogeschool merkt enerzijds op dat de eigenaarsoverdracht ook de overdracht inhoudt van de verantwoordelijkheid voor de infrastructuurkosten. De gebouwen zijn dringend toe aan grondige renovatie. De kostprijs voor deze renovatiewerken wordt geraamd op enkele honderden miljoenen. Alleen al de renovatie van de concertzaal wordt geraamd op 200 miljoen frank. De hogeschool is enerzijds van oordeel dat deze kosten de draagkracht van de hogeschool wezenlijk overschrijden, en wijst anderzijds op de internationale Belgische profilering en uitstraling van de concertzaal, via onder meer de Koningin Elizabethwedstrijd. De hogeschool acht dit een substantieel argument om het federale karakter van de infrastructuur te behouden. Tot slot vreest de hogeschool dat een opsplitsing van het eigenaarschap een hypotheek kan leggen op de dynamiek van het Muziekconservatorium.

Vanderpoorten

Ik wens duidelijk te stellen dat de Vlaamse Gemeenschap steeds voorstander is geweest van de overdracht naar de gemeenschappen toe van het geheel, en dus niet de uitsplitsing tussen het federale niveau en gemeenschappen. Sinds het bepalen van het standpunt over dit onderwerp op 3 mei 1991 is de Vlaamse Gemeenschap niet van mening veranderd.

De Vlaamse Gemeenschap werd niet betrokken bij het beslissingsproces inzake het koninklijk besluit van 22 december 2000. Nochtans bleek uit de notulen van de federale ministerraad van 16 april 1999 dat de beide gemeenschappen akkoord moesten gaan over de teksten. Dit is hier duidelijk niet het geval. De Vlaamse regering zal hier krachtig tegen protesteren en de nodige stappen zetten om de beslissing te laten herzien.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord dat mij volledig voldoening schenkt. Vooral het laatste deel van het antwoord waarin u meldt dat de Vlaamse regering bezwaar zal aantekenen tegen deze beslissing, stemt mij bijzonder tevreden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.38 uur.*
